

A DEVELOPMENT OF THE SECONDARY SCHOOL TEACHERS' JOB
SATISFACTION SCALE

MR. WIZAID CHAOWRANONG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-654-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครุณธรรมศึกษา
โดย นายวิเศษ ชาวรรณอง
ภาควิชา วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวศิริ วิบูลย์ศรี
ดร.ชูศักดิ์ ขัมกลิขิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จำรูญ)
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวศิริ วิบูลย์ศรี)
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ชูศักดิ์ ขัมกลิขิต)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพ วงศ์เชียน)
..... กรรมการ
(ดร.สุวิมล วงศ์ว่องวนิช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิจัย ชาวระนอง : การพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา^(A DEVELOPMENT OF THE SECONDARY SCHOOL TEACHERS' JOB SATISFACTION SCALE) อ.ท.ปรีกษา : รศ.ดร.เยาวดี วิญญูลย์ศรี, ดร.ชูศักดิ์ ขัมภลิขิต, 174 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา โดยวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัดตามวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช ในด้านต่อไปนี้คือ ด้านความตรง เชิงทฤษฎี (Construct Validity) ความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion-Related Validity) และด้านความเที่ยง (Reliability) กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ของกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 ทั้งหมด 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดสองฉบับ ฉบับแรกคือ แบบรายงานตนของสำหรับครูมัธยมศึกษา สร้างโดย เยาวดี วิญญูลย์ศรี ส่วนอีกฉบับคือ แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนา มีคุณภาพซึ่งวิเคราะห์ตามวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช อยู่ในเกณฑ์ดี กล่าวคือ

1. มีความตรง เชิงทฤษฎี โดยมีช้อกระทงที่เหมาะสมกับโมเดล (Fit) ร้อยละ 66.66

2. มีความตรงตาม เกณฑ์สัมพันธ์ โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับแบบรายงานตน เองสำหรับ ครูมัธยมศึกษา สร้างโดย เยาวดี วิญญูลย์ศรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Statistical Significant) ที่ระดับ .01 ($r = .2727$)

3. มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .98

ศูนย์วิทยบริการ
มหาลัยรวมมหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... วิจัยการศึกษา
สาขาวิชา ..... การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต ..... ล.๗๔๑/.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... /๗๙๘ ว.บ.ว.
ร.น.ร. จ.ล.ก.

WIZAID CHAOWRANONG : A DEVELOPMENT OF THE SECONDARY SCHOOL TEACHERS' JOB SATISFACTION SCALE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. YAVADEE VIBULSRIS, Ph.D., CHOOSAK KHAMPLIKIT, Ph.D., 174 PP.

The main purpose of this study is to develop a secondary school teachers' job satisfaction scale, basing on Andrich's method for constructing a rating scale in the following aspects: construct validity, criterion-related validity and reliability. The samples used were 384 Bangkok secondary school teachers teaching in the first semester in 1988, in the Department of General Education, Ministry of Education. Two sets of research instruments were used one was a secondary school teacher' self-report rating scale constructs by Yavadee Vibulsri. The other was a secondary school teachers' job satisfaction scale, developed by researcher.

It was found that the secondary school teachers' job satisfaction scale has a high quality, in the following aspects:

1. For its construct validity, there are 66.66% of its items fitting the model.
  2. For its criterion-related validity, it correlates significantly with the secondary school teachers' self-report scale at $p = .01$ ($r = .2727$).
  3. Its reliability coefficient is .98.

ภาควิชา	วิจัยการศึกษา
สาขาวิชา	การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา	2531

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... วิชัย พงษ์พันธุ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ธรรม พุฒิมาศ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. เยาวี วิบูลย์ศรี และ ดร. ชูศักดิ์ ขัมกลิขิต อาจารย์ปรีกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยมาโดยตลอดตั้งแต่ต้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ Professor Dr. Benjamin D. Wright ที่กรุณาตอบจดหมายให้ ความกระจังเกี่ยวกับมโนทัศน์ทางทฤษฎีทางประการ ขอบพระคุณภาควิชาชีววิจัยการศึกษา คณะ กรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้อนุเคราะห์โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจพิจารณาเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. สุพัฒน์ สุกมลสันต์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ ขอบคุณ กรุ-อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดียิ่ง รวมทั้งเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือ และขอขอบคุณยังคงทิวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุด ขอն้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ที่ได้ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุน การศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

วิเศษ ขาวะนอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิตติกรรมประกาศ	๒
รายการตารางประกอบ	๓
รายการแผนภาพประกอบ	๔
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของน้ญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	10
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	10
มนิธรรมเกี่ยวกับมาตรฐานส่วนประมาณค่าของแอนคริช	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย	58
ประชากร	58
กลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล	90

บทที่ (ต่อ)

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
5	สรุปผลการวิจัย ภัณฑ์รายผล และข้อเสนอแนะ	113
	สรุปผลการวิจัย	114
	ภัณฑ์รายผลการวิจัย	115
	ข้อเสนอแนะ	118
	บรรณานุกรม	119
	ภาคผนวก	124
	ประวัติผู้เขียน	174

ศูนย์วิทยทรัพยากร

บุคลากรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	ค่าไอกেน (Eigen Value) และค่า Percent of Variance ของแต่ละตัวประกอบ ของแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา ที่มีค่าไอกेनเกิน 1.00	92
2	ข้อกระทงและคะแนนตัวประกอบในตัวประกอบที่ 1 ซึ่งมีค่าไอกेन (Eigen Value) สูงสุด	94
3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ชุดของข้อมูลที่ทำหน้าที่เป็นแบบสอบถาม (Anchor Test) ของแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา	104
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนแรกของแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา	106
5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่สองของแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา	107
6	สัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างคะแนนโลจิสต์ของคนตอบ จากการตอบแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา กับแบบรายงานตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา	111
7	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา (ฉบับทดลองใช้)	127
8	ผลการวิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ที่สำคัญของคนตอบ จากการตอบแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา	145
9	ค่าไอกेन (Eigen Value) และค่า Percent of Variance ของแต่ละตัวประกอบ ของแบบรายงานตนเองของสำหรับครูมัธยมศึกษา ที่มีค่าไอกेनเกิน 1.00	149

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

10	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ชุดของข้อมูลที่ทำหน้าที่เป็นแบบสอบถามร่วม (Anchor Test) ของแบบรายงานตนของสำหรับครูมัธยมศึกษา 152
11	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนแรกของแบบรายงานตนของสำหรับครูมัธยมศึกษา 155
12	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่สองของแบบรายงานตนของสำหรับครูมัธยมศึกษา 156
13	ผลการวิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ที่สำคัญของคณฑบ จากการตอบแบบรายงาน ตนของสำหรับครูมัธยมศึกษา 160

ศูนย์วิทยทรัพยากร
รุ่งสาลีกรรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

แผนภาพที่

หน้า

1	แสดงถึงความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมือชิพต่อการปฏิบัติงาน	12
2	แสดงถึงการปฏิบัติงานที่ดีมีผลต่อกำลังใจในการปฏิบัติงาน	13
3	แสดงถึงการปฏิบัติงานที่ดีนำไปสู่ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจนี้จะส่งผลให้การปฏิบัติงานดีขึ้น	13
4	แสดงลำดับความต้องการของมนุษย์จากการดับต่ำถึงระดับสูง ตามทฤษฎีจูงใจในการปฏิบัติงานของมาสโลว์	15
5	ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้าจุนของเชอร์ชเบอร์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	19
6	โดยความน่าจะเป็นที่ผู้ตอบจะตอบได้คะแนนในแต่ละระดับความคิดเห็นสำหรับมาตรัดที่มีระดับความคิดเห็นสามระดับ	34
7	แบบแผนการเทียบมาตราเพื่อเข้มแบบวัดสองฉบับเข้าด้วยกันของเทคนิคแบบดั้งเดิมและเทคนิคของราสซ์โมเดล	53
8	แบบแผนของการพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา	66
9	แสดงค่าไอเกน (Eigen Value) ของตัวประกอบ ของแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาที่มีค่าไอเกนเกิน 1.00	93
10	แสดงแบบแผนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม MICROSCALE ของแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา	96
11	แสดงแบบแผนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม MICROSCALE ของแบบรายงานตนเองของสำหรับครูมัธยมศึกษา	97
12	ค่า Infit และ Outfit ของข้อกระทงทั้ง 30 ข้อ ของแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา	109
13	แสดงค่าไอเกน (Eigen Value) ของตัวประกอบ ของแบบรายงานตนเองของสำหรับครูมัธยมศึกษาที่มีค่าไอเกน 1.00	151

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

แผนภาพที่		หน้า
14	แสดงภาพหัวเรื่อง (Title Screen) ของการเริ่มต้นโปรแกรม	164
15	แสดงตารางจัดเตรียมข้อมูล	164
16	ตัวอย่างข้อมูลที่พร้อมจะวิเคราะห์	167
17	ตัวอย่างรายงานการวิเคราะห์ในขณะที่โปรแกรมกำลังวิเคราะห์ข้อมูล	169
18	ตัวอย่างตารางแสดงผลการวิเคราะห์	170
19	ตัวอย่างแบบแผนการวิเคราะห์ข้อมูล ในกรณีที่ข้อมูลเกินแมตริกซ์ 62×248	172

ศูนย์วิทยทรัพยากร
บุคลากรณ์มหาวิทยาลัย